

II. Stav a vývoj státních finančních aktiv

1. Operace na bankovních depozitních účtech SFA

Vývoj státních finančních aktiv ve formě **peněžních prostředků uložených na depozitních účtech** u České národní banky lze v roce 2008 charakterizovat takto:

- Prostředky na bankovních depozitních účtech SFA měly téměř výhradně charakter korunových netermínovaných vkladů. Stav těchto korunových depozit, které tvoří jednu ze základních složek souhrnného účtu státní pokladny, dosáhl na konci roku 2008 úrovně 41,1 mld. Kč, což představuje prakticky 100 % celkového stavu bankovních depozit SFA. Z cizoměnových depozitních účtů SFA byl aktivován pouze účet pro kauce uchazečů o deblokace se zůstatkem cca 56 tis. USD (tj. cca 1,1 mil. Kč).
- Prakticky veškeré příjmové, výdajové a částečně i financující operace probíhající na korunových depozitních účtech SFA se od roku 2001 staly součástí operací státního rozpočtu, a to převážně rozpočtové kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA), zčásti též rozpočtové kapitoly Státní dluh (finančně technické transfery na umořovacím účtu k úhradě diskontovaných debetních úroků z emisí SPP a SDD) a rozpočtové kapitoly VPS (příjmy z premií při emisích SDD). Do financování schodku státního rozpočtu se tak vedle prostředků z emisí státních dluhopisů zapojily i prostředky na depozitních účtech SFA, resp. použití těchto prostředků z minulých let.
- Financování salda příjmů a výdajů rozpočtové kapitoly OSFA je od roku 2004 důsledně zajištěno z depozit SFA, které kromě toho kryjí též značnou část výdajů transferovaných z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, jejichž rozsah v roce 2008 činil cca 11 mld. Kč. Od konce roku 2002 je krytí těchto transferovaných výdajů zčásti zajišťováno i z prostředků přijatých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, konkrétně z čerpaných infrastrukturálních půjček od EIB, kde příslušné úvěrové prostředky směřované na účelové depozitní účty SFA kryjí výdaje příslušných rozpočtových kapitol (MD a jiných). V roce 2008 byly rozpočtové transfery těchto infrastrukturálních výdajů uskutečněny v rozsahu cca 9,9 mld. Kč a úvěrovými zdroji ze zahraničí pokryty v rozsahu téměř 12,6 mld. Kč.
- Obdobně jako v předchozích letech nebyly ani v roce 2008 prostředky depozitních účtů SFA zapojeny k finančnímu krytí poskytnutých státních půjček, neboť čerpání nových státních půjček nebylo rozpočtováno v kapitole OSFA. Ve prospěch depozitních účtů SFA byly realizovány pouze splátky závazku z realizované státní záruky v celkové výši 8,6 mil. Kč, které Mitas, a.s. uhradila na základě uzavřené dohody o narovnání. KONREPO a.s., jako právní nástupce společnosti Pragoexport, a.s., provedla úhradu částky 0,8 mil. Kč, kterou byla vypořádána část státních pohledávek z titulu záloh poskytnutých v roce 1991 v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Zbývající část pohledávky, vedené vůči společnosti Pragoexport, a.s. z tohoto titulu ve výši téměř 34 mil. Kč, byla v souladu s dohodou o narovnání odepsána.
- Finanční investování dočasně volných prostředků na depozitních účtech SFA se v roce 2008 přímo týkalo nejen jaderného účtu zřízeného podle atomového zákona č. 18/1997 Sb., ale v souladu s novelou zákona č.218/2000 Sb. též nově zřízeného účtu Rezervy pro důchodovou reformu. Rozsah tohoto krátkodobého a zčásti i střednědobého finančního

investování prostředků uvedených účtů SFA dosáhl za rok 2008 částky 141,1 mld. Kč, přičemž stav držených cenných papírů z titulu tohoto finančního investování přesáhl na konci uvedeného roku úroveň 29,7 mld. Kč (z toho 11,8 mld. Kč se týkalo Jaderného účtu a téměř 17,7 mld. Kč se týkalo účtu Rezervy pro důchodovou reformu).

Podrobnější přehled o příjmových a výdajových operacích realizovaných v roce 2008 na depozitních bankovních účtech SFA v porovnání se schváleným rozpočtem a skutečností za rok 2007 je uveden v přílohové části tohoto sešitu v tabulce č.2. Komentář k příjmovým a výdajovým operacím kapitoly OSFA, jakož i k uvolňování účelově určených prostředků SFA na krytí výdajů transferovaných do jiných rozpočtových kapitol je uveden v příslušném kapitolním sešitu státního závěrečného účtu. Shrnující pohled na příjmové a výdajové operace korunových depozitních účtů SFA doplněný kvantifikací financování jejich přebytkového salda podává následující tabulka:

Tabulka č. 2 v mil.Kč

	Skutečnost za rok 2007	Schválený rozpočet 2008	Skutečnost za rok 2008	Plnění rozpočtu v %	Index 2008/2007
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	23 796,8		53 528,1		224,9
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	3 079,6	3 907,0	13 086,9	335,0	425,0
ostatní příjmové operace SFA	20 717,2		40 441,2		195,2
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	40 048,8		24 668,8		61,6
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	1 010,8	2 395,8	1 522,3	63,5	150,6
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	5 097,0	16 751,4	11 021,7	65,8	216,2
ostatní výdajové operace SFA	33 941,0		12 124,8		35,7
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	-16 252,0		28 859,3		x
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	-3 028,2	-15 240,2	542,9	x	x
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	16 252,0		-28 859,3		x
v tom: z depozit SFA z minulých let	-800,9	572,1	-13 111,1	x	1 637,0
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	3 798,2	10 195,5	12 568,2	123,3	330,9
z emisí státních dluhopisů	13 254,7		-28 316,4		x

U operací za kapitolu OSFA včetně transferů došlo v roce 2008 k převaze příjmů nad výdaji ve výši téměř 543 mil. Kč. Oproti skutečnosti v roce 2007, kdy hodnota schodkového salda příjmů a výdajů činila cca 3 mld. Kč to znamenalo výrazný posun v hospodaření s prostředky státních finančních aktiv. Uvedená skutečnost byla ovlivněna výrazně nižšími výdaji, realizovanými především u transferů z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, což se týkalo zejména výdajů na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB. Naproti tomu přímé výdajové operace byly vesměs realizovány v sumách, které se v zásadě neodchylovaly od částek rozpočtovaných v kapitole OSFA. Jednalo se především o úhradu částky 742 mil. Kč ve prospěch a.s. ČEZ za nákup akcií a.s. ČEPS realizovanou podle vládního usnesení č. 748/2004, dále o výdaje na financování Správy úložišť radioaktivních odpadů (celkem 100 mil. Kč), výdaje pro Diamo, s.p. na zahlazování následků hornické

činnosti (80 mil. Kč) a opatření související s realizací reformy veřejné správy a posílením infrastruktury ÚSC (celkem 597,6 mil. Kč).

Příjmové operace kapitoly OSFA vykázaly v roce 2008 nárůst oproti schválenému rozpočtu o téměř 9,2 mld. Kč, což představuje plnění na téměř 335 %. Na celkových příjmech v rozsahu 13,1 mld. Kč se významnou měrou podílely především tyto položky:

- Převod kladného rozdílu příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění za rok 2007 ve výši téměř 9,9 mld. Kč;
- Odvody od původců radioaktivních odpadů v částce 1,3 mld. Kč;
- Příjmy z úroků a realizace finančního majetku, které zahrnovaly inkasované dividendy (0,9 mld. Kč) a úrokové výnosy z investování na Jaderném účtu (0,3 mld. Kč) a na účtu Rezervy pro důchodovou reformu (0,2 mld. Kč);
- Transfery části výnosů z prodeje privatizovaného majetku ve výši téměř 0,4 mld. Kč, určené k úhradě části splátky za odkup akcií ČEPS, a.s. od společnosti ČEZ, a.s. a k financování programů MZe na zajištění prevence před povodněmi a nová protipovodňová opatření;

K výslednému kladnému saldu za rozpočtovou kapitolu OSFA, vyčíslenému na cca 542,9 mil. Kč, bylo v roce 2008 v souladu se schváleným rozpočtem realizováno finanční krytí z úvěrových zdrojů ze zahraničí, tj. z čerpaných úvěrových tranší od EIB ve výši 12 568 mil. Kč. To fakticky vedlo k zápornému financování z prostředků depozitních účtů SFA v celkovém rozsahu 13,1 mil. Kč a projevilo se nárůstem stavu prostředků na příslušných depozitech SFA.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace SFA, realizované převážně na umořovacím účtu, bylo dosažené přebytkové saldo z těchto operací ve výši cca 28,3 mld. Kč finančně kryto dosaženými výnosy z emisí SDD.

Podrobnější přehled o peněžních prostředcích a operacích na korunových depozitních účtech SFA v roce 2008 v členění podle hlavních bloků i jednotlivých účtů SFA je v přílohouvé části tohoto sešitu uveden v tabulce č.3. **Financující operace** z uvedené tabulky týkající se zejména umořovacího účtu shrnuje v porovnání se skutečností za rok 2007 následující tabulka:

Tabulka č. 3

v mil. Kč

Finanční operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za rok 2007	Skutečnost za rok 2008
1. Saldo revolvingových a jiných emisí SPP na uměrovacím účtu	-7 400,0	-3 419,0
2. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	151 241,8	123 633,6
3. Výnosy ze zahraničních emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	0,0	49 316,3
4. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-52 982,3	-80 275,9
5. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na finanční účet státní pokladny	-77 203,6	-84 462,0
6. Uložení prostředků dluhopisového překrytí schodku státního rozpočtu	1 285,1	-1 285,1
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	3 798,2	12 568,2
8. Splátky jistiny přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-1 759,7	-4 498,9
9. Ostatní finanční operace na uměrovacím účtu		-296,3
10. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	811,0	-28 248,3
11. Saldo operací finančního investování (-převaha nákupu cenných papírů)	-1 538,5	-11 892,0
Celkové saldo finančních operací na depozitních účtech SFA	16 252,0	-28 859,4

Ve finančních operacích objemově převažují operace se státními dluhopisy, což souvisí zejména s dluhopisovým financováním výsledného schodku státního rozpočtu. Výsledný rozpočtový schodek za rok 2008 vykázaný ve výši cca 20 mld. Kč byl plně pokryt prostředky z emisí státních dluhopisů v rozsahu 20,5 mld. Kč. Tato částka zahrnuje 44,1 mld. Kč z tuzemských emisí SDD a 48,2 mld. Kč ze zahraniční emise eurobondů při současném snížení krytí z emisí SPP o 3,4 mld. Kč, splácením úvěrů EIB ve výši 4,5 mld. Kč a především vytvořením dluhové rezervy financování v rozsahu 63,9 mld. Kč. Prostředky z emisí dluhopisů se tak částečně podílely i na překrytí výsledného rozpočtového schodku, které bylo na konci roku 2008 vykázáno ve výši cca 28,3 mld. Kč.

Rozsáhlé **finanční investování** dočasně volných peněžních prostředků státní pokladny probíhalo v roce 2008 na účtu Řízení likvidity státní pokladny. V průběhu roku byly realizovány zejména krátkodobé finanční investice do pokladničních poukázek ČNB v rozsahu cca 3,4 bil. Kč s celkovým výnosem cca 3,5 mld. Kč, přičemž současně došlo k výraznému poklesu držby cenných papírů z titulu tohoto finančního investování z 8,5 mld. Kč na 2 mld. Kč ke 31.12.2008.

Na jaderném účtu SFA byly za rok 2008 proinvestovány prostředky v objemu 14 675,7 mil. Kč, a to 7 739,1 mil. Kč do pokladničních poukázek ČNB v nominální hodnotě 7 746,6 mil. Kč, dále 5 513 mil. Kč do státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 5 653,6 mil. Kč a konečně 1 423,6 mil. Kč do státních dlouhodobých a střednědobých dluhopisů v nominální hodnotě 1 500 mil. Kč. Výnos z finančního investování, dosažený v uvedeném období pro jaderný účet, činil 343 mil. Kč.

V souladu s ustanovením § 36 zákona 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech jsou od roku 2008 investovány rovněž volné finanční prostředky uložené na zvláštním účtu Rezervy pro důchodovou reformu. S ohledem na charakter těchto prostředků nebyly realizovány investiční transakce s využitím dlouhodobých instrumentů a prostředky byly investovány

výhradně do pokladničních poukázek ČNB (v celkové nominální hodnotě 132 853 mil. Kč) a částečně do SPP (v celkové nominální hodnotě 8 512,5 mil. Kč). Výnosy z tohoto finančního investování dosáhly v roce 2008 hodnoty 178,1 mil. Kč.

2. Státní zahraniční pohledávky

Podíl státních zahraničních pohledávek (bez pohledávky z titulku realizované státní záruky vůči APPI Irán) na celkovém stavu státních finančních aktiv se v roce 2008 snížil z 12,0 % na 8,3 %. Jednalo se o absolutní pokles celkového stavu těchto pohledávek o cca 0,7 mld. Kč, což představovalo jejich relativní snížení o 2,9 %. Co se týče struktury těchto pohledávek nedošlo k žádné výrazné změně.

Tabulka č. 4

v mil. Kč

	Státní zahraniční pohledávky celkem	v tom :					
		vůči zahraničí				vůči tuzemsku	
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
S t a v - k 1. 1.2008	23 028,9	15 538,4	67,5	6 638,8	28,8	851,7	3,7
- k 31.12.2008	22 365,2	14 933,6	66,8	7 060,6	31,6	371,0	1,7
Změna stavu za rok 2008	-663,7	-604,8		421,8		-480,7	
z toho : vyúčtované kursové rozdíly	983,7	691,5		295,6		-3,5	

Změny ve stavech jednotlivých bloků zahraničních pohledávek byly vedle kursových rozdílů a připsaných úroků, realizovaných dle příslušných smluvních dokumentů, ovlivněny dalšími operacemi, jak je zřejmé s následujícími přehledů .

Tabulka č. 5

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Vládní pohledávky vůči zahraničí celkem	v t o m:	
		v nekonvert. měnách	v konvert. měnách
S t a v k 1. 1. 2008	15 538,4	5 000,5	10 537,9
Vyúčtování připsaných úroků	+436,6	+94,6	+342,0
Splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-166,3	-9,6	-156,7
v tom: splátky jistiny	-60,7	-9,6	-51,1
splátky úroků	-6,7	-	-6,7
čisté inkaso z deblokací	-98,9	-	-98,9
Odpis pohledávek (deblokační disážio)	-43,1	-	-43,1
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-1 494,3	-10,3	-1 484,0
Převody a jiné změny pohledávek	-29,2	-	-29,2
Vyúčtované kursové vlivy	+691,5	-3,5	+695,0
S t a v k 31. 12. 2008	14 933,6	5 071,7	9 861,9

U vládních pohledávek vůči zahraničí bylo snížení stavu způsobeno především odpisem pohledávky vůči Iráku v celkové výši 69,4 mil. USD (tj 1 337,4 mil. Kč), které bylo dne 17.12.2008 realizováno ve smyslu mezivládní dohody podepsané dne 14.5.2006 a v návaznosti na kladné vyhodnocení implementace programu MMF pro Irák. Bylo odpuštěno 20 % iráckého dluhu dle stavu k 31.12.2004 a 50 % úroků za období 2005 až 2008 (do 17.12.2008).

Splátky do státního rozpočtu realizované v částce 166,3 mil. Kč se skládaly ze splátek jistiny a úroků z Alžírsko (57,8 mil. Kč), ze splátek jistiny ze Sýrie (9,6 mil. Kč) při současném prominutí pohledávky ve výši 10,3 mil. Kč realizovaném ve smyslu Dodatku k Dohodě mezi vládou ČR, vládou SR a vládou SAR, z čistého inkasa z deblokace vůči Barmě (91,6 mil. Kč) při disážio 43,1 mil. Kč a Nikaragui (7,3 mil. Kč), u které se v souladu s příslušnou mezistátní dohodou jednalo rovněž o odpis pohledávky v částce 146,6 mil. Kč.

Za účelem následné deblokace v rámci tzv. odúčtování splátek byly ve výši 29,2 mil. Kč z vládních do převzatých pohledávek převedeny pohledávky vůči Alžírsku.

Tabulka č. 6

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Převzaté zahraniční pohledávky státu celkem	v t o m:	
		pohledávky v nesmě- nitelných měnách	pohledávky ve volných měnách z titulu CDZ
S t a v k 1. 1. 2008 *)	6 638,8	5 994,1	644,7
Vyúčtování připsaných úroků	+194,2	+165,1	+29,1
Splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-48,8	-48,8	-
v tom: splátky jistiny	-19,9	-19,9	-
splátky úroků	-2,3	-2,3	-
čisté inkaso z deblokací	-26,6	-26,6	-
Odpis pohledávek (deblokační disážio)	-21,7	-21,7	-
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-6,6	-6,6	-
Postoupení pohledávek na deblokátory	-20,1	-20,1	-
Převody a jiné změny pohledávek	+ 29,2	+ 29,2	-
Vyúčtované kursové vlivy	+295,6	+285,9	+9,7
S t a v k 31. 12. 2008 *)	7 060,6	6 377,1	683,5

*) . ve stavech těchto pohledávek je u Číny proveden zápočet mezi stavem pohledávky a závazkem, (pohl. je vyšší a závazek je nižší); rovněž v těchto stavech je zahrnut závazek ČR vůči Kambodži a to v objemu 3,6 mil. Kč ;
. v pohledávce vůči Číně, v částce 36, 6 mil. Kč jsou zahrnuty pohledávky OZO z titulu bartrových obchodů ;
. v pohledávce vůči RF, v částce 2,4 mil. Kč je zahrnuta pohl. společn. Robot Prešov z titulu bartrových obchodů.

U převzatých pohledávek, kde byla převaha navyšujících operací (připsané úroky a kursové rozdíly) oproti operacím snižujícím stav těchto pohledávek došlo k jejich zvýšení o 6,4 % .

Splátky ve prospěch rozpočtových příjmů inkasované v celkové výši 48,8 mil. Kč se týkaly splátek jistiny a úroků z Albánie (21,5 mil. Kč) a jistiny z Laosu (0,7 mil. Kč). V částce 26,6 mil. Kč byly realizovány příjmy z deblokace vůči Alžírsku, při disážio 21,7 mil. Kč.

Postoupení pohledávek v závěru roku se v objemu 14,6 mil. Kč týkalo převodu z Indie na společnost FID Group, která je vítězem výběrového řízení na nákup a následný prodej indického zboží. Převod pohledávky vůči RF na deblokátora (ministerstvo zahraničních věcí) byl realizován ve výši 5,5 mil. Kč s určením na financování rekonstrukce Českého domu v Moskvě.

Zrušení pohledávek ve výši 6,6 mil. Kč se týkalo pouze Ruské federace, přičemž snížení o 4,5 mil. Kč (tj. 297 314,82 USD) bylo provedeno ve smyslu dodatku č.4 k Dohodě uzavřené mezi Ruskou federací a Českou republikou a šlo o snížení, které v USD odpovídá 25 % počítaným z částky, která převýšila dohodnutou roční kvótu splácení. Dále pak se

jednalo o odpis v rozsahu 2,1 mil. Kč, který souvisel s mezivládní dohodou týkající se zmíněné rekonstrukce Českého domu v Moskvě.

Čisté inkaso realizované z **pohledávek převedených na deblokující společnosti** činilo 308,6 mil. Kč a představuje tak zhruba 59 % příjmů realizovaných z celého bloku zahraničních pohledávek.

Tabulka č. 7

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Pohledávky za deblokátory zahraničních pohledávek státu celkem	v t o m:	
		za deblokátory pohledávek vůči Rusku	za deblokátory jiných zahraničních pohledávek
S t a v k 1. 1. 2008	851,7	759,1	92,6
Vyúčtování připsaných úroků	+8,0	+8,0	-
Převod čistého inkasa z deblokace do státního rozpočtu *)	-308,6	-308,6	-
Odpis deblokovaných pohledávek (z titulu přecenění)	-259,2	-259,2	-
Postoupení pohledávek na deblokátory	+20,1	+5,4	+14,7
Převody a jiné změny pohledávek	+27,7	+27,7	-
Vyúčtované kursové vlivy	-3,5	-6,1	+2,6
S t a v k 31. 12. 2008	371,0	261,1	107,3

*)do stavu k 31.12.2008 je promítnuto inkaso pouze ve výši 273,8 mil. Kč, neboť inkaso 34,8 mil. Kč se týká pohledávky, která byla již snížena v závěru roku 2007 a to přímo vůči Ruské federaci.

Splátky se týkaly pouze inkas od deblokátorů pohledávek vůči Rusku. Ve výši 268,3 mil. Kč (15,4 mil. USD) se jednalo o úhradu od a.s. ALTA, z toho činily úroky 9,1 mil. Kč (tj.0,5 mil. USD). Odpis u této pohledávky byl 14,9 mil. USD, což představovalo korunový ekvivalent 259,2 mil. Kč. Dále pak došlo ke splátkám od ministerstva zahraničních věcí, 5,5 mil. Kč se týkalo pohledávky postoupené v roce 2008 a částka 34,8 mil. Kč tvořila ekvivalent převodu 2 mil. USD, realizovaného již v závěru roku 2007 na zvláštní konto ministerstva zahraničí ČR v Moskvě s určením na rekonstrukci Českého domu. Úhrada postoupené pohledávky společnosti FID Group (Indie) byla provedena až v roce 2009.

Navýšení tohoto bloku zahraničních pohledávek o 27,7 mil. Kč se týká deblokátorů RF a jedná se konkrétně o společnost Euroinvest, kde navýšení nebylo současně promítnuto do odpovídajícího snížení stavu vykazovaného vůči Ruské federaci, neboť k němu došlo již v minulosti.

3. Majetkové účasti u mezinárodních a tuzemských společností

Majetkové účasti u mezinárodních a tuzemských společností v souladu s metodikou účetnictví, zaváděnou ve všech rozpočtových kapitolách Ministerstva financí, vyjadřují od počátku roku 2008 hodnotu celkového upsaného kapitálu, oproti stavu uváděnému v předchozích letech, kdy se jednalo o hodnotu skutečně splaceného kapitálu. Po zahrnutí majetkových účastí převedených na Ministerstvo financí z České konsolidační agentury došlo k 1.1.2008 oproti stavu k 31.12.2007 k navýšení celého bloku majetkových účastí ve státních finančních aktivech o 89,6 mld. Kč. Z této hodnoty se 5,6 mld. Kč týká převodu z České konsolidační agentury, která v souladu s ustanovením § 20 zákona č. 239/2001 Sb. zanikla dnem 31. prosince 2007 bez likvidace. Jejím právním nástupcem se stal stát zastoupený Ministerstvem financí, na který přešla veškerá práva a závazky České konsolidační agentury ke dni jejího zániku, včetně práva hospodařit s majetkovými účastmi.

Podíl mezinárodních a tuzemských majetkových účastí na celkovém stavu státních finančních aktiv se v roce 2008 snížil z 52,3 % na 38,5 %, přestože v absolutním vyjádření došlo k jejich nárůstu a to o 2,7 mld. Kč.

U mezinárodních majetkových účastí, vedle zahraničních společností převedených od České konsolidační agentury (VIPAP Videm Krško), došlo v souladu s metodikou účetnictví i k rozšíření stávající struktury, a to o členskou kvótu (kapitálový vklad a rezervní pozici) ČR u MMF a o upsané rezervy u Evropské investiční banky a Rozvojové banky Rady Evropy. Celková hodnota těchto majetkových účastí v rámci státních finančních aktiv k 1.1.2008 je vyšší o 81,2 mld. Kč oproti stavu k 31.12.2007 vykázaném v SZÚ roku 2007.

Přehled o vývoji celkového upsaného kapitálu uvádí tabulka č.8.

Tabulka č.8

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav	Změna	Vyúčtované	Stav
	k	upsaného	kursové	k
	1.1.2008	kapitálu	rozdíly	31.12.2008
Účast u Mezinárodní banky hospodářské spolupráce	1 277,8		+14,8	1 292,6
Účast u Mezinárodní investiční banky	3 343,5		+38,9	3 382,4
Účast u Evropské banky pro obnovu a rozvoj	4 543,0		+52,9	4 595,9
Účast u Evropské investiční banky celkem	37 743,0		+439,6	38 182,6
v tom: kapitál	33 508,9		+390,2	33 899,1
rezervy	4 234,1		+49,4	4 283,5
Účast u Rozvojové banky Rady Evropy	314,2		+3,7	317,9
v tom: kapitál	296,6		+3,5	300,1
rezervy	17,6		+0,2	17,8
Účast u institucí Světové banky	14 836,0		+1 035,3	15 871,3
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF *	23 684,0		+452,2	24 136,2
v tom: korunová část	22 162,4	-1 154,2	0	21 008,2
devizová část	1 521,6	+1 154,2	+452,2	3 128,0
Účast u společností převedených z ČKA	779,0		0	779,0
Účast ČR u mezinárodních bank celkem	86 520,5	0,0	+2 037,4	88 557,9

*) na základě výsledků jednání mezi ČNB, ČSÚ a MF bude rozhodnuto o zahrnutí této účasti buď do bilance ČNB nebo MF.

Zvýšení celkového stavu zahraničních majetkových účastí v r.2008 zhruba o 2 mld. Kč bylo ze 100 % způsobeno vyúčtovanými kursovými rozdíly ze změn kursů cizích měn.

Stav a vývoj splacené části upsaného kapitálu charakterizuje následující přehled:

Tabulka č.9

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav	Změna	Vyúčtované	Stav
	k	splaceného	kursové	k
	1.1.2008	kapitálu	rozdíly	31.12.2008
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	457,8		+5,3	463,1
Mezinárodní investiční banka	553,7		+6,4	560,1
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	1 192,6		+13,9	1 206,5
Evropská investiční banka celkem	3 693,6	+1 393,0	+144,5	5 231,1
v tom: kapitál	1 047,2	+394,9	+41,0	1 483,1
rezervy	2 646,4	+998,1	+103,5	3 748,0
Rozvojová banka Rady Evropy	50,3		+0,6	50,9
v tom: kapitál	32,7		+0,4	33,1
rezervy	17,6		+0,2	17,8
Instituce Světové banky	1 898,0		+67,6	1 965,6
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF	23 684,0		+452,2	24 136,2
v tom: korunová část	22 162,4	-1 154,2	0	21 008,2
devizová část	1 521,6	+1 154,2	+452,2	3 128,0
Společnosti převedené z ČKA	779,0		0	779,0
Splacený kapitál ČR u mezinárodních bank celkem	32 309,0	+1 393,0	+690,5	34 392,5

V průběhu roku se navýšení splacených zahraničních majetkových účastí českého státu o cca 2,1 mld. Kč týkalo vedle vyúčtovaných debetních kursových rozdílů:

- Evropské investiční banky, kde byla provedena dne 27.3.2008 a 25.9.2008 na základě Smlouvy o přistoupení k EU šestá a sedmá splátka podílu ČR na upsaném kapitálu a na upsaných rezervách. Obě tyto splátky představovaly u EIB celkem 55 499 693,7 EUR, což v korunové protihodnotě bylo zhruba 1,4 mld Kč. Tyto úhrady byly provedeny v rámci výdajů kapitoly VPS.
- U kapitálového vkladu ČR u MMF se jednalo o snížení korunového členského vkladu a naopak o zvýšení devizové pozice, bez dopadu těchto operací do hodnoty celkového upsaného vkladu.

V souvislosti s těmito splátkami došlo současně na straně státních finančních pasiv ke snížení **závazků z nesplaceného upsaného kapitálu**, přičemž podíl tohoto závazku na celkovém stavu státních finančních pasiv se v podstatě nezměnil, neboť snížení jeho výše bylo s ohledem na kursové vlivy téměř eliminováno.

Tabulka č.10

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav	Změna závazku s nesplaceného kapitálu	Vyúčtované kursové rozdíly	Stav
	k			k
	1.1.2008			31.12.2008
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	820,0		+9,5	829,5
Mezinárodní investiční banka	2 789,8		+32,5	2 822,3
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	3 350,4		+39,0	3 389,4
Evropská investiční banka celkem	34 049,5	-1 393,0	+294,9	32 951,4
v tom: kapitál	32 461,7	-394,9	+349,2	32 416,0
rezervy	1 587,8	-998,1	-54,3	535,4
Rozvojová banka Rady Evropy	263,9		+3,0	266,9
v tom: kapitál	263,9		+3,0	266,9
rezervy	0,0			0,0
Instituce Světové banky *)	12 938,1		+967,6	13 905,7
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF	0,0			0,0
v tom: korunová část	0,0			0,0
devizová část	0,0			0,0
Společnosti převedené z ČKA	0,0			0,0
Závazek z nesplaceného upsaného kapitálu u mezinárodních společností celkem *)	54 211,7	-1 393,0	+1 346,5	54 165,2

*) Stav k 1.1.2008 je nižší o 110,8 mil.Kč než je uvedeno v účetnictví a v bilanci SFA a jedná se pouze o rozdíl k tomuto datu. Upsaný kapitál u IBRD vedle hodnoty v USD byl částečně i v Kč, přičemž korunová část byla již celá splacena. Splacený kapitál v Kč dle stanov IBRD má odpovídat fixní částce v USD, případná valorizace je prováděna pouze 1x ročně při použití kursu MMF. Do stavu k 1.1.2008 v účetnictví a v bilanci SFAP byl použit kurs USD vyhlášený MMF. Pro zajištění vazebnosti mezi celkovým splaceným kapitálem a nesplaceným závazkem je v tabulce č.10 k tomuto datu a následně v dalších obdobích i v bilanci SFAP a účetních výkazech použit kurs ČNB.

Navýšení vykazovaného stavu **tuzemských majetkových účastí** ve správě MF ke dni 1.1.2008 oproti 31.12.2007 o 8,3 mld. Kč bylo ovlivněno převedenými účastmi z České konsolidační agentury (4,8 mld. Kč – rozhodující objemový podíl představují České aerolinie, a.s. a Arcelor Mittal Ostrava, a.s.) a změnou u a.s. Česká energetická přenosová soustava (ČEPS) o 3,5 mld. Kč.

Zvýšení podílu u a.s. ČEPS vyplývá ze sjednocení vykazovaných údajů s metodikou účetnictví, dle níž došlo u této společnosti ke změně hodnotového vyjádření výše kapitálu. Od 1.1.2008 je tato účast uváděna v pořizovací ceně akcií (upsaného kapitálu), přičemž do 31.12.2007 se jednalo o nominální hodnotu. U ostatních majetkových účastí ke změně hodnoty nedošlo, jsou nadále vykazovány v nominální hodnotě, která odpovídá příslušnému podílu na základním kapitálu.

Česká konsolidační agentura měla ke dni svého zániku 43 majetkových účastí, rozdělených v zásadě do dvou skupin. První skupinu tvořily tzv. strategické majetkové účasti, které vzhledem k určitým zájmům státu spojených s jejich držbou nebyly určeny k prodeji. Česká konsolidační agentura měla uloženo je držet do konce své existence a mohla zahájit jejich prodej pouze v případě rozhodnutí Ministerstva financí, případně vlády ČR. Jednalo se např. majetkové účasti ve společnostech České aerolinie, a.s., Explosia a.s., PRISKO a.s., Výzkumný a zkušební letecký ústav, a.s. a ArcelorMittal Ostrava a.s.

Ve druhé skupině pak byly majetkové účasti, jejichž realizace se do konce činnosti České konsolidační agentury neuskutečnila z jiných důvodů. Jednalo se převážně o majetkové účasti ve společnostech, ve kterých probíhala likvidace nebo se schválení likvidace jako řešení předpokládalo. V této skupině byla např. majetková účast ve společnosti KORADO, a.s. (do doby skončení arbitrážního řízení v druhé polovině roku 2007 nebylo možné zahájit prodejní proces) nebo ve společnostech IMOB a.s. a GALILEO REAL, k.s. (nebyla dořešena kauza neoprávněné vyvedených finančních prostředků).

Tabulka č.11

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2008	Změny stavu za rok 2008	Stav k 31.12.2008
Exportní garanční a pojišťovací společnosti	520,0	-	520,0
Česká exportní banka	702,0	+78	780,0
Českomoravské záruční a rozvojové banky	508,0	-	508,0
Škodaexport	535,2	-535,2	0,0
Česká energetická přenosová soustava	7 087,4	-	7 087,4
Technoexport *)	0	+689,0	689,0
Strojimport *)	0	+48,3	48,3
Hotelinvest *)	0	+230,0	230,0
Ostatní tuzemské společnosti	0,7	-0,1	0,6
Majetkové účasti převedené z ČKA	4 794,7	+152,7	4 947,4
v tom : účasti s rozhodujícím vlivem	556,5	+152,7	709,2
účasti s podstatným vlivem	2 429,4	-	2 429,4
ostatní dlouhodobý finanční majetek	1 808,8	-	1 808,8
Účast u tuzemských majetkových účastí ve správě MF	14 148,0	+662,7	14 810,7

*) jsou uvedeny jmenovité hodnoty akcií společností, převedených na MF v rámci likvidačního zůstatku po České inkasní s.r.o.

V průběhu roku došlo ke změně portfolia, které mělo současně dopad do celkového stavu těchto majetkových účastí :

- u Škodaexportu došlo k jeho vyjmutí (snížení o 535,2 mil. Kč), což bylo realizováno v souladu s rozhodnutím o privatizaci této společnosti na základě veřejného výběrového řízení a v souladu s usnesením vlády č.168 z 25.2. 2008 ;
- k 31.3.2008 byla ukončena činnost České inkasní, s.r.o (snížení o 0,1 mil. Kč) při současném převedení zbytkových aktiv, resp. majetkových účastí v akciových společnostech Technoexport, Strojimport a Hotelinvest, o celkové jmenovité hodnotě akcií 967,3 mil. Kč, do státních finančních aktiv. Účetní hodnota předmětných akcií přitom představuje celkovou částku cca 2 279,7 mil. Kč;
- u České exportní banky došlo upsáním nových akcií k navýšení základního kapitálu o 150 mil. Kč a zároveň v této výši došlo ke zvýšení celkové majetkové účasti státu u této společnosti. Vedle nárůstu podílu ministerstva financí (o 78 mil. Kč) se navýšení dále týkalo i ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva zemědělství a ministerstva zahraničních věcí.

Příjmy z dividend z titulu správcovství majetkových účastí byly inkasovány v kapitole Operace státních finančních aktiv ve výši 653,- mil. Kč, z toho od ČMZRB činily 128,9 mil. Kč a od a.s. ČEPS 524,1 mil. Kč (s určením na úhradu akcií této společnosti od a.s. ČEZ).

4. Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Státní půjčky a návratné finanční výpomoci jsou až na výjimky poskytovány bezúročně na vymezené účely podnikatelským a jiným subjektům z prostředků státního rozpočtu vč. krytí z depozitních účtů státních finančních aktiv, případně i z jiných zdrojů. Instrument návratných finančních výpomocí v některých případech nahrazuje nebo doplňuje nenávratné rozpočtové dotace.

Stav pohledávek státu z poskytnutých státních půjček a návratných finančních výpomocí evidovaných v rámci státních finančních aktiv se v roce 2008 mírně zvýšil, a to o 28,8 mil. Kč. K tomuto nárůstu stavu došlo zejména u rozpočtové kapitoly VPS, kde je odrazem převahy nově poskytnutých návratných finančních výpomocí nad celkovým objemem splátek uhrazených jednotlivými dlužníky. K 1.1.2008 byl v zájmu sjednocení vykazovaných údajů v souvislosti se zavedením účtování rozšířen okruh těchto pohledávek o bezúročnou půjčku poskytnutou MMF, která je ve správě České národní banky.

Tabulka č. 12

v mil. Kč

Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí	Stav k 1.1.2008	Nově poskytnuté	Splátky od dlužníků	Jiná změna stavu (+,-)	Stav k 31.12.2008
- na plynárenské VIA	4 566,3				4 566,3
- ostatní z kapitoly VPS	9 469,0	27,4	5,8		9 490,6
- ze státních finančních aktiv	0,0				0,0
- půjčka MMF (splaceno a spravováno ČNB)	161,6			7,2	168,8
Úhrnem v rámci státních finančních aktiv	14 196,9	27,4	5,8	+7,2	14 225,7

Pokud jde o návratné finanční výpomoci evidované ve státních finančních aktivech, pak v průběhu roku 2008 byly z rozpočtové kapitoly VPS poskytnuty pouze dvě návratné finanční výpomoci v celkové výši 27,4 mil. Kč. V prvním případě se jednalo o 22,4 mil. Kč určených na úhradu finančních závazků obce Domašov nad Bystřicí, které vznikly v souvislosti se soudním vydáním směnečného platebního poukazu, ve druhém případě o 5 mil. Kč poskytnutých obci Strážek na jednorázovou úhradu závazků po lhůtě splatnosti. Z prostředků státních finančních aktiv nebyla v tomto období uvolněna v rámci výdajů rozpočtové kapitoly OSFA žádná nová návratná finanční výpomoc.

Splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých v minulosti z rozpočtové kapitoly VPS a inkasované v roce 2008 na příjmový účet rozpočtové kapitoly VPS probíhaly vesměs v souladu s příslušným splátkovým kalendářem. Konkrétně se týkaly obcí Domašov nad Bystřicí (2,2 mil. Kč), Kácov (1 mil. Kč), Loučka (450 tis. Kč), Hrdibořice (285 tis. Kč), Traplice (350 tis. Kč), Dětenice (80 tis. Kč) a Vrchlice-Maleč (370 tis. Kč). Pravidelnou roční splátku ve výši 1 mil. Kč uhradil Garanční fond obchodníků s cennými papíry a 7 tis. Kč odvedla Česká spořitelna, a.s. z půjček poskytnutých v letech 1991 až 1993 krajanům přesídleným z oblastí postižených Černobylskou katastrofou.

Na příjmové účty kapitoly VPS byla v roce 2008 inkasována rovněž část splátek **návratných finančních výpomocí uvolňovaných v minulosti z ostatních rozpočtových kapitol** (kromě VPS a OSFA). Tyto splátky v úhrnné částce cca 387 mil. Kč zahrnují zejména úhrady od měst, obcí a vybraných podnikatelských subjektů, kterým byly poskytnuty návratné finanční výpomoci na výstavbu vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod.

U tzv. starého bloku návratných finančních výpomocí poskytovaných do zemědělství na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995 byly uhrazené splátky ve výši cca 67 mil. Kč převáděny do příjmů rozpočtové kapitoly VPS prostřednictvím příslušných finančních úřadů.

Mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv jsou evidovány též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Ukončení procesu vyrovnání irácké vlády s věřiteli iráckých odběratelů bylo v roce 2006 uskutečněno formou rekonciliace pohledávek a uzavřením dohody o náhradním plnění, která vychází z obecných principů Pařížského klubu věřitelů. Na základě dohody o narovnání, uzavřené s právním nástupcem společnosti Pragoexport, a.s. (společností KONREPO, a.s.) bylo průběhu roku 2008 uhrazena do státního rozpočtu částka 0,8 mil. Kč a současně byl realizován odpis zbývající části pohledávky za společností Pragoexport, a.s. v rozsahu cca 34 mil. Kč. Celková hodnota pohledávky státu z tohoto titulu, vedená v podrozvahové evidenci SFA, dosáhla k 31.12.2008 hodnoty cca 1 418 mil. Kč, přičemž u části této pohledávky ve výši 106,5 mil. Kč je trvale upuštěno od jejího vymáhání.